

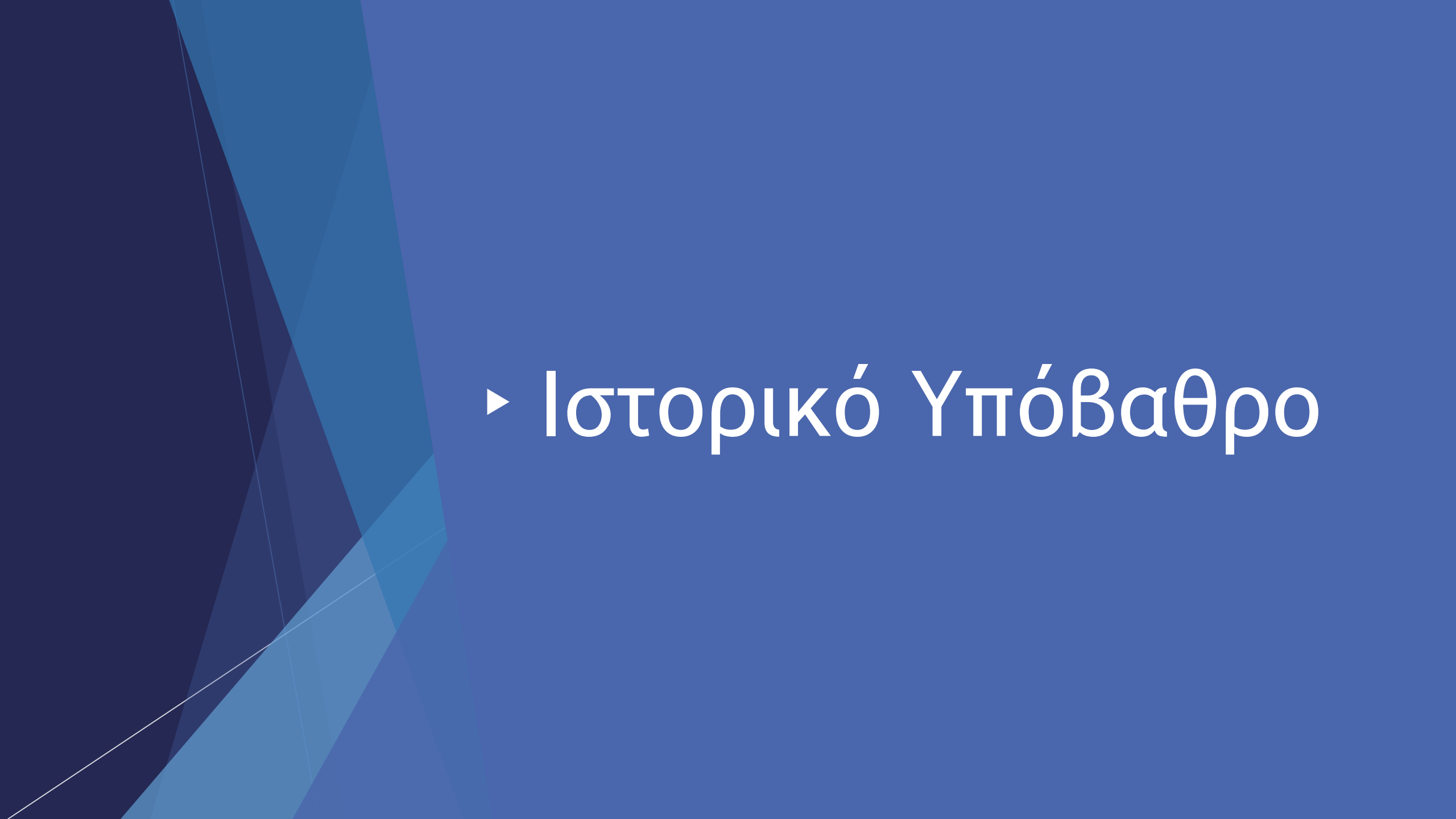

Σχέσεις ΕΕ- Κίνας

Μαυράκης Ιωάννης
Τριαντάφυλλου Αικατερίνη
Θεοδοσίου Λήδα

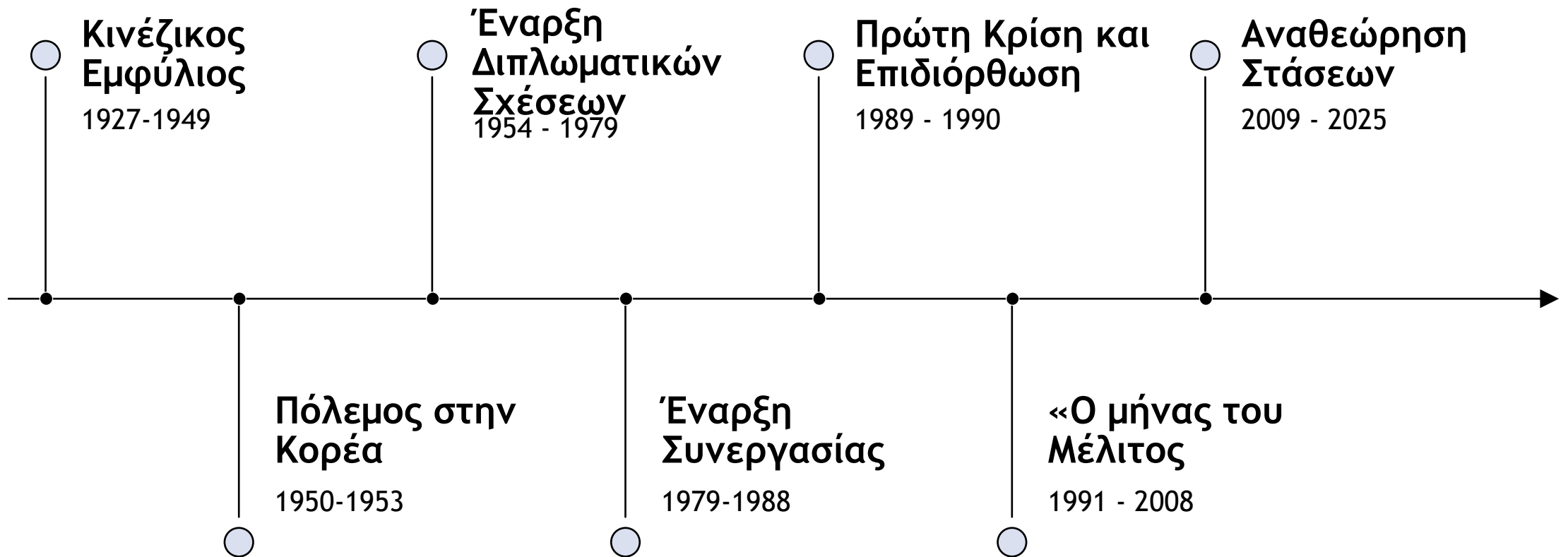
Περιεχόμενα

- ▶ Εισαγωγή
- ▶ Ιστορικό Υπόβαθρο
 - ▶ Ιστορική αναδρομή
 - ▶ Εισαγωγή στις Διμερείς συνθήκες
- ▶ Κίνα και ο Κόσμος
 - ▶ Θεσμική Δομή της Κίνας
 - ▶ Γεωπολιτική στρατηγική
- ▶ Πολιτικές σχέσεις
 - ▶ Τομέας Ασφάλειας και ανταγωνισμός
 - ▶ Κοινωνία
 - ▶ Ανθρώπινα δικαιώματα και Διεθνές Δίκαιο
- ▶ Οικονομικές σχέσεις
 - ▶ Εμπόριο
 - ▶ Επενδύσεις και ανταγωνισμός
 - ▶ Belt and Roads Initiative

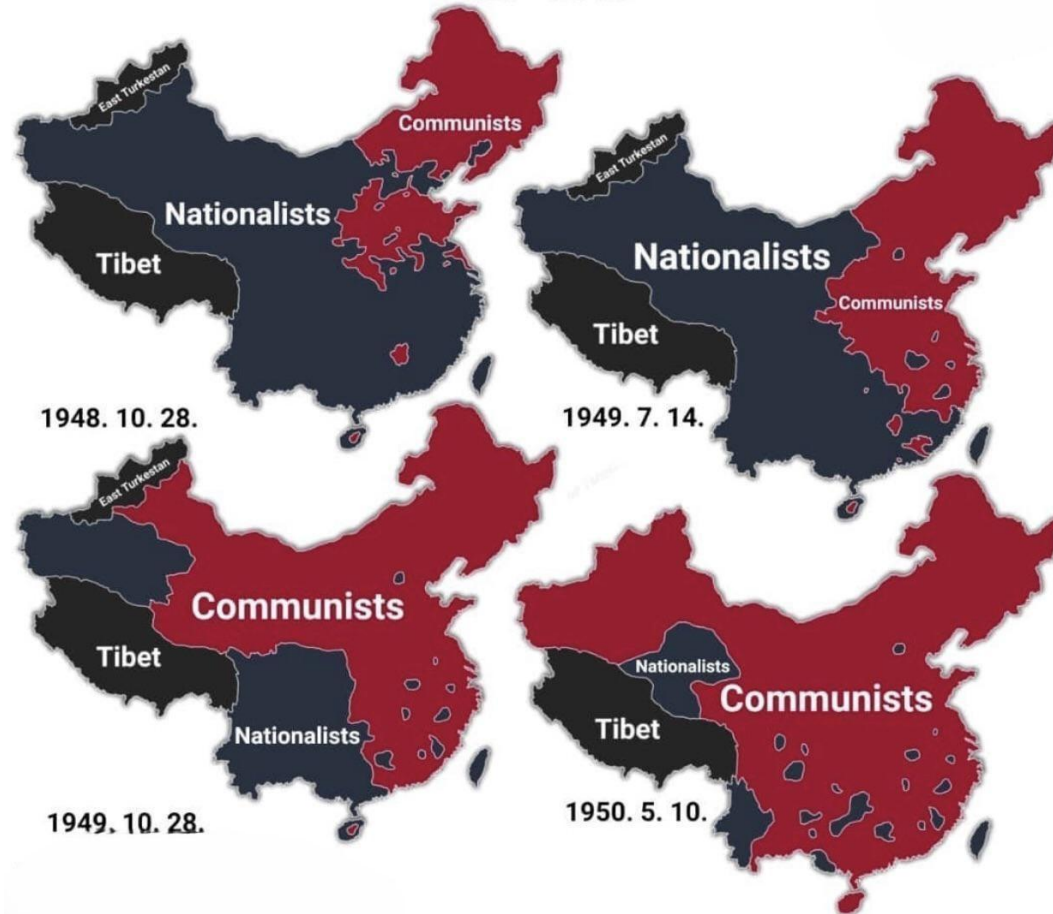

► Ιστορικό Υπόβαθρο

Ιστορική αναδρομή

Chinese Civil War 1927-1949

Κινέζικος Εμφύλιος

- ▶ Η Κίνα βρισκόταν σε κατάσταση εμφυλίου πολέμου από το 1927 μέχρι και το 1949, με τους κομμουνιστές του Mao Zedong να προσπαθούν να ανατρέψουν την εθνική κυβέρνηση του Chiang Kai-shek. Παρά την στήριξη που δέχτηκε η εθνική κυβέρνηση από την Αμερική, αναγκάστηκε να υποχωρήσει στην Ταϊβάν ηττημένη, οδηγώντας στην κήρυξη της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας.

Πόλεμος στην Κορέα

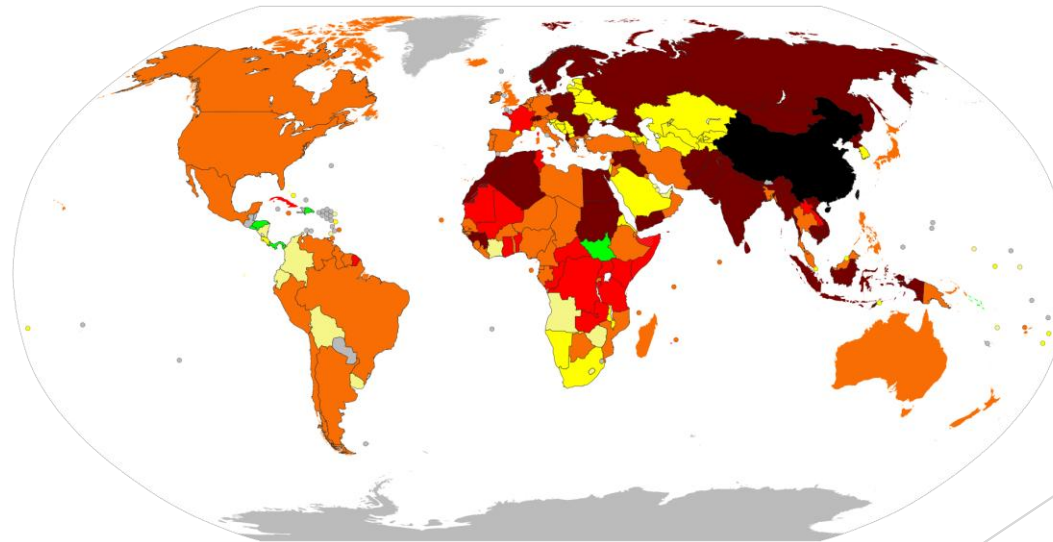
- ▶ Σημείο έντασης υπήρξε ο πόλεμος στην Κορέα (1950-1953). Η ανησυχία για γενικευμένο πόλεμο αυξήθηκε όταν η ΛΔΚ εισήλθε στον πόλεμο, αποδεικνύοντας την ανάγκη για κοινή άμυνα της Ευρώπης και ήταν ένας από τους λόγους για την ανάπτυξη του Pleven plan (1950).

Πορεία προς την αναγνώριση

- ▶ Παρά το γεγονός της εδραίωσης του Κομμουνιστικού καθεστώτος, η Δύση (και ο ΟΗΕ) αναγνώριζε την κυβέρνηση της Ταιβάν ως την νόμιμη κυβέρνηση της Κίνας. Με την πάροδο του χρόνου αυτό αλλάζει. Τελικά η έδρα της Κίνας στον ΟΗΕ δίνεται στην ΛΔΚ το 1971 και οι ΕΕΚ αναγνωρίζουν την ΛΔΚ το 1975.

Countries of the world indicating decade diplomatic relations commenced with the PRC: 1949/1950s (dark red), 1960s (red), 1970s (orange), 1980s (beige), 1990s/2000s (yellow), and 2010s/2020s (green). Countries not recognised by or not recognising the PRC are in grey. The PRC itself is in black.

Πρώτες διπλωματικές αποστολές και συμφωνίες

- ▶ Το 1979 μετά τις πρώτες Ευρωεκλογές στέλνεται στην Κίνα αντιπροσωπεία από το ευρωκοινοβούλιο, όπου κάθε χρόνο συμβαίνουν διακοινοβουλευτικές συναντήσεις.
- ▶ Η Κίνα υπό την ηγεσία του Deng Xiaoping προχώρησε σε οικονομικές μεταρρυθμίσεις . Οι εμπορικές σχέσεις με την Ευρώπη αυξάνονται ραγδαία, έτσι οι ΕΕΚ γίνεται σημαντικός εμπορικός εταίρος .

Πρώτη Κρίση και επιδιόρθωση των σχέσεων

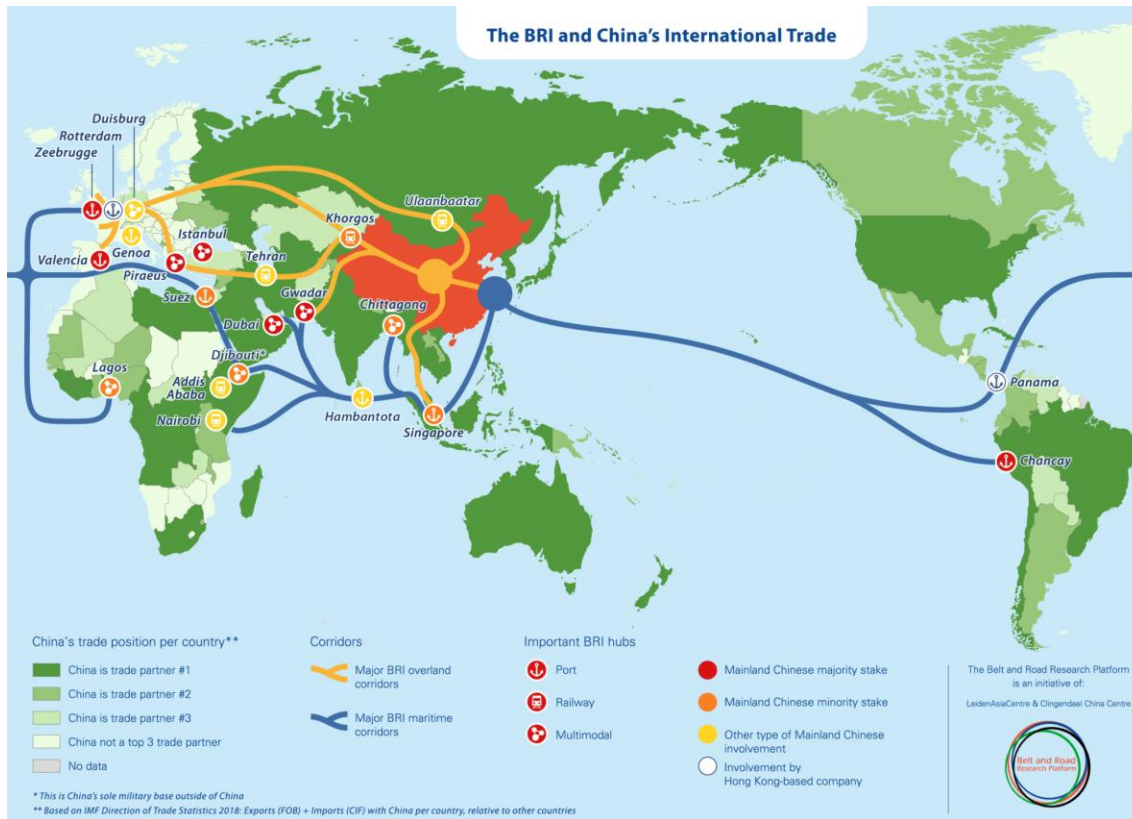
- ▶ Το εμπάργκο όπλων της ΕΕ στην Κίνα επιβλήθηκε σε απάντηση στην καταστολή των διαδηλώσεων στην πλατεία Tiananmen το 1989.
- ▶ Ωστόσο οι οικονομικές σχέσεις δυνάμωσαν στην δεκαετία του 90 και ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο με την είσοδο της Κίνας στον ΠΟΕ το 2001.

Η περίοδος του “honeymoon”

- ▶ Μέχρι και το 2007 οι σχέσεις μπαίνουν σε έναν «μήνα του μέλιτος», με μικρές αναταραχές στους Γιουγκοσλαβικούς πολέμους και κάποιες Κινέζικες φοβίες για μια προστατευτική εμπορική πολιτική από την ΕΕ.
- ▶ Οι σχέσεις ξανά ψυχραίνουν όταν το 2008 η Κίνα ακύρωσε προγραμματισμένη σύνοδο κορυφής επειδή ο Πρόεδρος της Γαλλίας θα συναντούσε τον Δαλάι Λάμα.

Αναθεώρηση Στάσεων

- Με το belt and road initiative και την ατζέντα συνεργασίας 2020 (2013), την νέα τριμερή προσέγγιση (εταίρος, ανταγωνιστής, αντίπαλος) της ΕΕ (2019), αλλά και με εντάσεις από τον πόλεμο στην Ουκρανία και την Προεδρία Trump βλέπουμε την πραγματικά ιδιαίτερη σχέση ΕΕ-Κίνας.

Διμερείς Συνθήκες και Θεσμοί

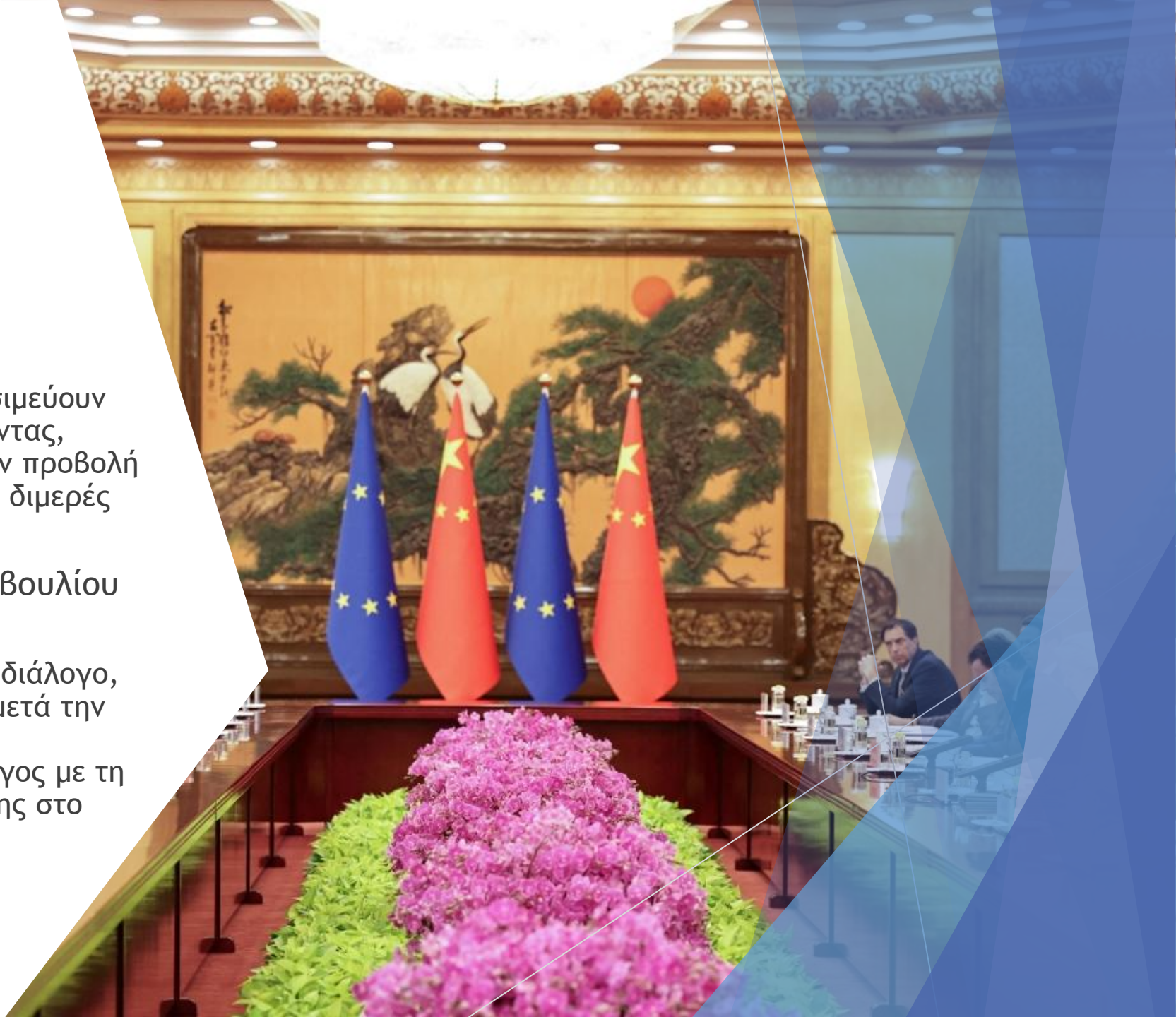
► Συνεργασίας

Διμερείς Συνθήκες

- ▶ Συμφωνία εμπορικής και οικονομικής συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της Κίνας (1985)
 - ▶ Θέτει το νομικό και θεσμικό πλαίσιο για διμερείς συμφωνίες εμπορίου, τεχνικής συνεργασίας και επενδύσεων· ορίζει διαδικασίες για πρωτόκολλα, εφαρμογή, παρακολούθηση και αναθεώρηση
- ▶ Στρατηγική ατζέντα συνεργασίας ΕΕ-Κίνας 2020 (2013)
 - ▶ Η Στρατηγική Ατζέντα ΕΕ-Κίνας 2020 συμπυκνώνει το πλαίσιο για διευρυμένη συνεργασία σε τέσσερις άξονες: Ειρήνη και Ασφάλεια, Ευημερία (εμπόριο/επενδύσεις & τεχνολογία), Βιώσιμη Ανάπτυξη (κλίμα, ενέργεια, έρευνα) και Ανταλλαγές μεταξύ λαών, με στόχο αμοιβαίο όφελος, σεβασμό του πολυμερούς πλαισίου και ενίσχυση στρατηγικής εμπιστοσύνης
- ▶ Κοινή ανακοίνωση – Στοιχεία μιας νέας στρατηγικής της ΕΕ για την Κίνα (2016)
 - ▶ περιγράφει τη στρατηγική και τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις διμερείς σχέσεις και συνεργασία με την Κίνα, εστιάζοντας σε οικονομική συνεργασία, πολιτικό διάλογο και αμοιβαίες πολιτικές προτεραιότητες

Θεσμοί Συνεργασίας

- ▶ Σύνοδοι Κορυφής ΕΕ-Κίνας
 - ▶ Γίνονται σε ετήσια βάση, χρησιμεύουν για θέσπιση στρατηγικής ατζέντας, επίλυση διαφορών, και για την προβολή πολιτικών μηνυμάτων τόσο σε διμερές όσο και σε διεθνές επίπεδο.
- ▶ Αντιπροσωπεία του Ευρωκοινοβουλίου για τις σχέσεις με τη Κίνα
 - ▶ Ανέπτυξε διακοινοβουλευτικό διάλογο, υπέστη πάγωμα το 2021, και μετά την άρση των κυρώσεων το 2025 επανεκκίνησε πλήρως ο διάλογος με τη διεξαγωγή της 42ης Συνάντησης στο Βρυξέλλες.

► Κίνα και ο Κόσμος

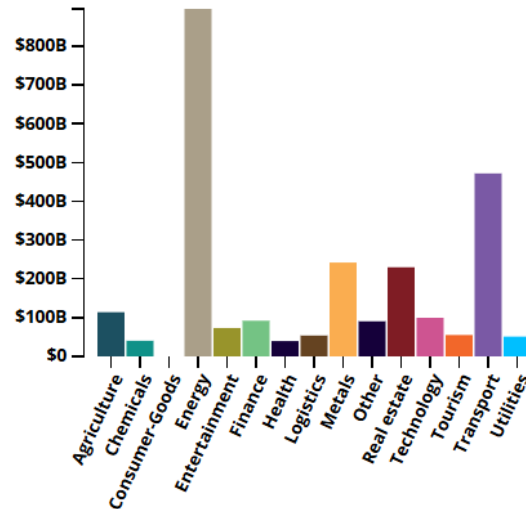
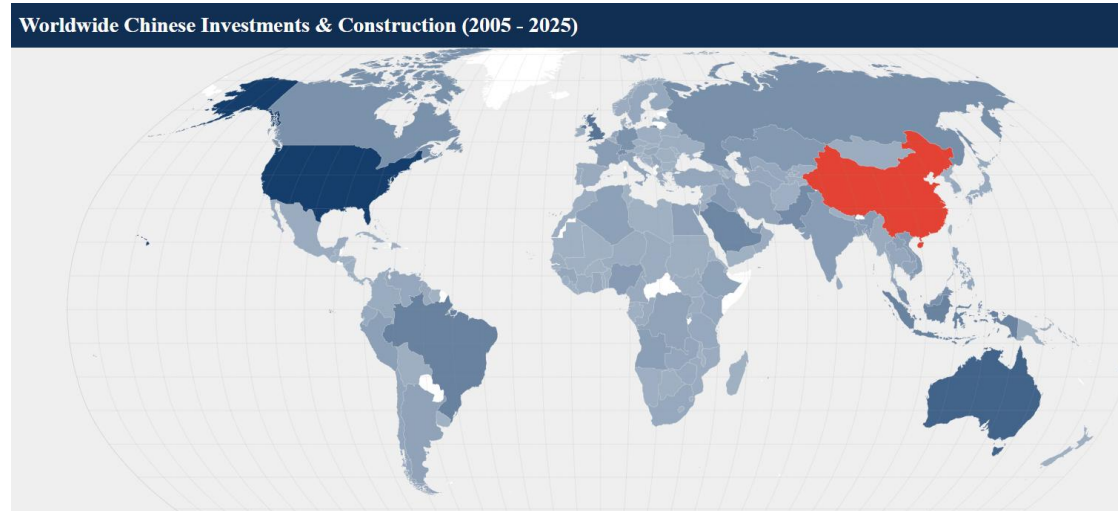
Κοσμοθεωρία της Κίνας

- ▶ Γενικά την Κίνα την διέπουν ιστορικά δύο βασικές αρχές.
- ▶ Υπομονή
 - ▶ Η Κίνα υπάρχει ως πολιτική οντότητα για χιλιάδες χρόνια. Αυτό έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη μιας ιδιαίτερης πολιτικής που βασίζεται στον χρόνο.
- ▶ Υπεροχή
 - ▶ Ήδη από τα αρχαία χρόνια η Κίνα έβλεπε τον εαυτό της ως την μεγαλύτερη δύναμη στον πλανήτη και απαιτούσε από τους γείτονές της να της φέρονται ως έτσι.

Γεωπολιτική Στρατηγική

- ▶ Ο τρόπος που Κίνα προσπαθεί να διαδώσει την επιρροή της είναι κυρίως μέσω της οικονομικής διείσδυσης και της ήπιας δύναμης.
- ▶ Βασικοί αποδέκτες των επενδύσεων είναι οι αναπτυσσόμενες χώρες.

Γεωπολιτικές Εντάσεις

- ▶ Πέρα από την οικονομική διαμάχη με την Αμερική και την υπαρξιακή διαμάχη με την Ταιβάν, υπάρχουν και άλλες περιοχές έντασης.
- ▶ Μία από αυτές είναι μια ναυτική διαμάχη για οριοθέτηση ΑΟΖ με τις γειτονικές της χώρες.
- ▶ Για να σταθούν καλύτερα οι Κινέζικες διεκδικήσεις έχουν προβεί στην κατασκευή τεχνητών νησιών.

East Asian Maritime Claims

The Pacific Rim has numerous overlapping maritime claims. As China moves to secure access to transit routes, it has pressed its longstanding claim to a "nine-dash line" encompassing territory claimed by Vietnam, the Philippines, Indonesia, Malaysia and Brunei.

Γεωπολιτικές Εντάσεις

- ▶ Ακόμα ένα σημαντικό σημείο σύγκρουσης υπάρχει και με την Ινδία. Έχοντας ήδη πολεμήσει έναν πόλεμο για αυτές τις περιοχές 1962, με τον οποίο κατέκτησαν μια από τις διεκδικούμενες περιοχές. Εντάσεις εξακολουθούν να υπάρχουν, με τακτικές αψιμαχίες να παρατηρούνται στα σύνορα.

MAP 9

Areas of Dispute Along the India-China Border

SOURCE: Alyssa Ayres, "China's Mixed Messages to India," Council on Foreign Relations, September 17, 2014, <http://blogs.cfr.org/asia/2014/09/17/chinas-mixed-messages-to-india/> (accessed January 5, 2014).

EU is finally learning to see Taiwan as real partner

Recent developments show how Brussels–Taipei ties have entered a new era

Nov. 16, 2025 13:12

Japan and China spar over Taiwan as Donald Trump tilts global 'chessboard'

The image features a hand holding a red ribbon, which is partially visible on the left side. The background is a composite of the European Union flag (blue with yellow stars) and a stylized blue geometric pattern on the right. The title text is centered in the middle of the image.

Πολιτικές Σχέσεις ΕΕ- Κίνας

Εμπορική Κυριαρχία

Η Κίνα παραμένει βασικός εμπορικός εμπορικός εταίρος της ΕΕ, με ετήσιο ετήσιο εμπόριο που υπερβαίνει τα **732 732 δισ. ευρώ**, καθιστώντας τη σχέση σχέση κρίσιμη για την οικονομική ευρωστία της Ένωσης.

Πολυδιάστατη Σχέση

Η σχέση χαρακτηρίζεται από μια πολύπλοκη πολύπλοκη ισορροπία μεταξύ **συνεργασίας** **συνεργασίας** σε παγκόσμια θέματα, **οικονομικού ανταγωνισμού** και **συστημικής συστημικής αντιπαλότητας** σε αξίες και και διακυβέρνηση.

Διπλωματική Σημασία

Το 2025 σηματοδοτεί την 50ή επέτειο επέτειο των διπλωματικών σχέσεων, σχέσεων, γεγονός που υπογραμμίζει υπογραμμίζει τη μακροχρόνια και και στρατηγική φύση της συνεργασίας/αντιπαράθεσης.

Η Στρατηγική της ΕΕ για την Κίνα (2019): De-risking

Τρεις Πυλώνες

Η ΕΕ καθόρισε τρεις ξεχωριστές ιδιότητες για την Κίνα: **Εταίρος** (σε παγκόσμιες προκλήσεις), **Ανταγωνιστής** (σε οικονομικά θέματα) και **Συστημικός Αντίπαλος** (σε αξίες και πολιτικό μοντέλο).

Στρατηγική Αυτονομία

Αναγνώριση της ανάγκης για ενίσχυση της **στρατηγικής αυτονομίας** της ΕΕ και μείωση των κινδύνων (de-risking) σε κρίσιμες αλυσίδες εφοδιασμού, χωρίς πλήρη αποσύνδεση.

Επιδείνωση λόγω Ουκρανίας Ουκρανίας

Η στάση της Κίνας, η οποία υποστηρίζει τη Ρωσία (μέσω εξαγωγών τεχνολογίας/στρατιωτικού υλικού) στον πόλεμο στην Ουκρανία, έχει επιδεινώσει σημαντικά τις διμερείς σχέσεις από το 2022.

Κρίσιμες Προκλήσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οικονομική Εξάρτηση

Η ΕΕ εξαρτάται από την Κίνα για κρίσιμους τομείς όπως η ψηφιοποίηση, οι σπάνιες γαίες και η ενέργεια, κάτι που αποτελεί αποτελεί στρατηγικό κίνδυνο.

Εμπορικές Αντιπαραθέσεις Αντιπαραθέσεις

Οι αντιπαραθέσεις για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, επιδοτήσεις, επιδοτήσεις, δασμούς (π.χ. στα ηλεκτρικά οχήματα) και ελέγχους ελέγχους εξαγωγών (π.χ. σπάνιες γαίες) οξύνουν τις σχέσεις.

Ισορροπία Δυνάμεων

Η ανάγκη διατήρησης λεπτών ισορροπιών ισορροπιών ανάμεσα στις ΗΠΑ (βασικό σύμμαχο) και την Κίνα (σημαντικό εταίρο/αντίπαλο) ασκεί συνεχή πίεση στην ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική.

Τομέας Ασφάλειας και Γεωπολιτικής

Οι σχέσεις, αν και βασίζονται στην **Ολοκληρωμένη Στρατηγική Εταιρική Σχέση** του 2003, δοκιμάζονται από τις παγκόσμιες κρίσεις και τις ανισορροπίες.

Κυρώσεις & Ουκρανία

Οι σχέσεις επιδεινώθηκαν μετά το 2022 λόγω αμοιβαίων κυρώσεων για ανθρώπινα δικαιώματα και, κυρίως, λόγω της στάσης της Κίνας απέναντι στη Ρωσική εισβολή.

Αθέμιτες Πρακτικές

Η ΕΕ ανησυχεί για τις **στρατηγικές ανισορροπίες** στην κινεζική οικονομία και τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που υπονομεύουν την ευρωπαϊκή αγορά.

Ταϊβάν & Status Quo

Η ΕΕ ακολουθεί την πολιτική «μία Κίνα», αλλά **αντιτίθεται σθεναρά** σε κάθε μονομερή αλλαγή του status quo στα στενά της Ταϊβάν μέσω στρατιωτικής βίας.

Η 23η Σύνοδος Κορυφής ΕΕ-Κίνας (2024) χαρακτηρίστηκε από τον Υπάτο Εκπρόσωπο Josep Borrell ως «διάλογος κωφών», λόγω της άρνησης της Κίνας να συζητήσει τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Ανθρώπινα Δικαιώματα και Διεθνές Δίκαιο

- ▶ Η ΕΕ εκφράζει σταθερά ανησυχίες για την επιδείνωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά στο Σιντζιάνγκ, το Θιβέτ και το Χονγκ Κονγκ.
- ▶ Η Ένωση επιδιώκει τακτικούς διαλόγους (ο 40ος πραγματοποιήθηκε στην Ιταλία τον Ιούνιο 2025) για την προώθηση του κράτους δικαίου και της κοινωνίας των πολιτών.
- ▶ Η κινεζική στάση υπονομεύει το διεθνές δίκαιο σε θέματα όπως η Θάλασσα της Νότιας Κίνας και οι αρχές της κυριαρχίας.
- ▶ Η Κίνα απαντά ότι οι διάλογοι πρέπει να διεξάγονται «σε βάση ισότητας και αμοιβαίου σεβασμού» αποφεύγοντας την κριτική.

Συνεργασία στον Κοινωνικό και Περιβαλλοντικό Τομέα

Παρά τις πολιτικές εντάσεις, η συνεργασία σε κλίμα, εκπαίδευση και πολιτισμό παραμένει ένας ισχυρός πυλώνας της σχέσης.

Κλιματική Αλλαγή

Η συνεργασία θεσμοθετήθηκε το 2005. Και οι δύο πλευρές επιβεβαίωσαν την προσηλωσή τους στη Συμφωνία των Παρισίων (Κοινή Δήλωση, 2018).

Εκπαίδευση

Ενισχύθηκε με την ίδρυση του CEIBS (1995) και τη συνεχή αύξηση των φοιτητών ανταλλαγής, ενισχύοντας την αμοιβαία κατανόηση.

Πολιτισμός

Ο Διαπολιτισμικός Διάλογος (2012) και τα θεματικά έτη (π.χ. Έτος Νεολαίας 2011) προωθούν τη δικτύωση και την πολιτισμική ανταλλαγή.

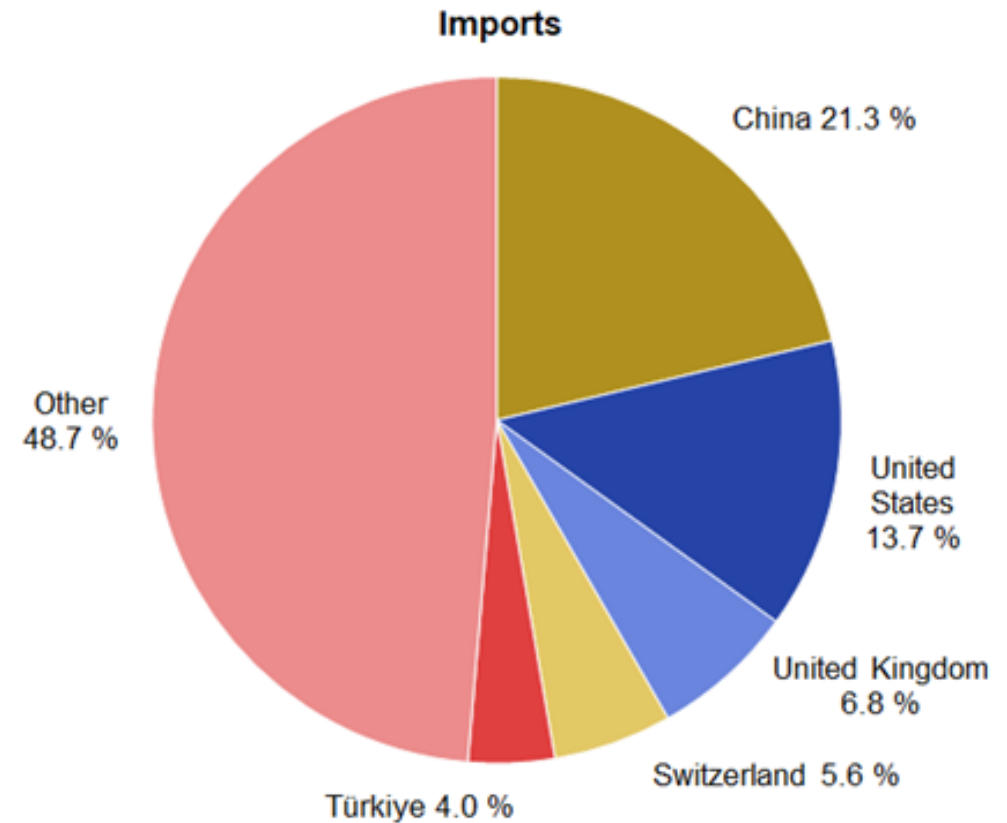
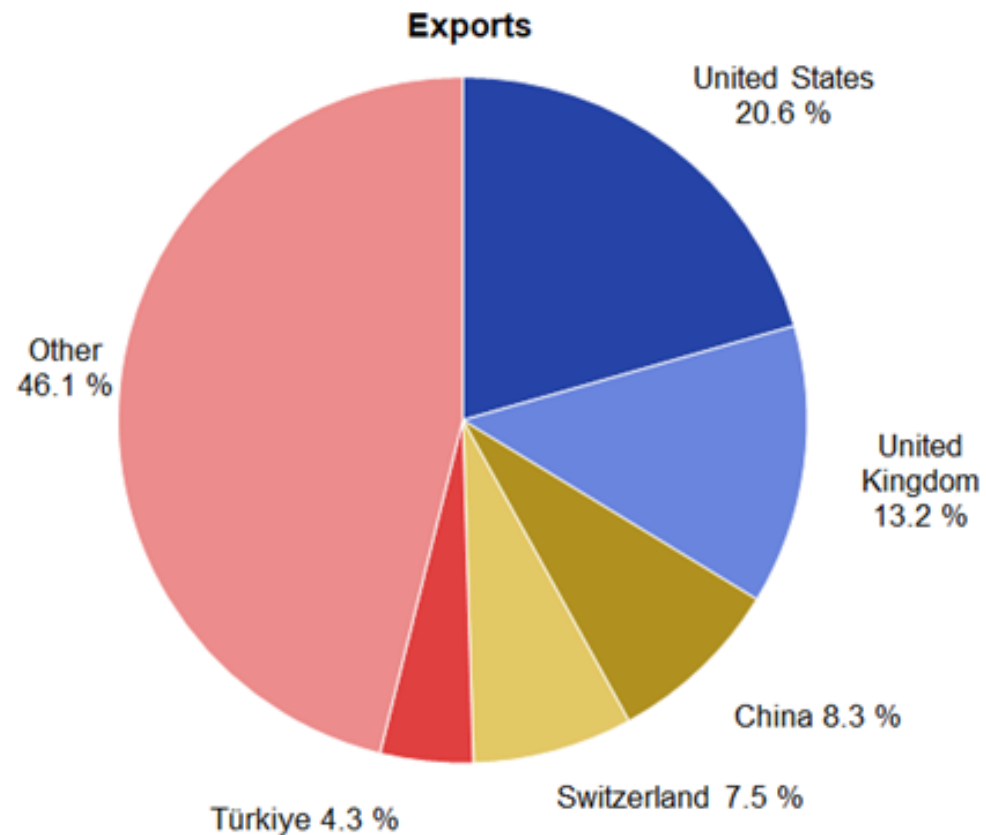

Οικονομικές Πολιτικές

ΕΜΠΟΡΙΚΈΣ ΣΧΈΣΕΙΣ

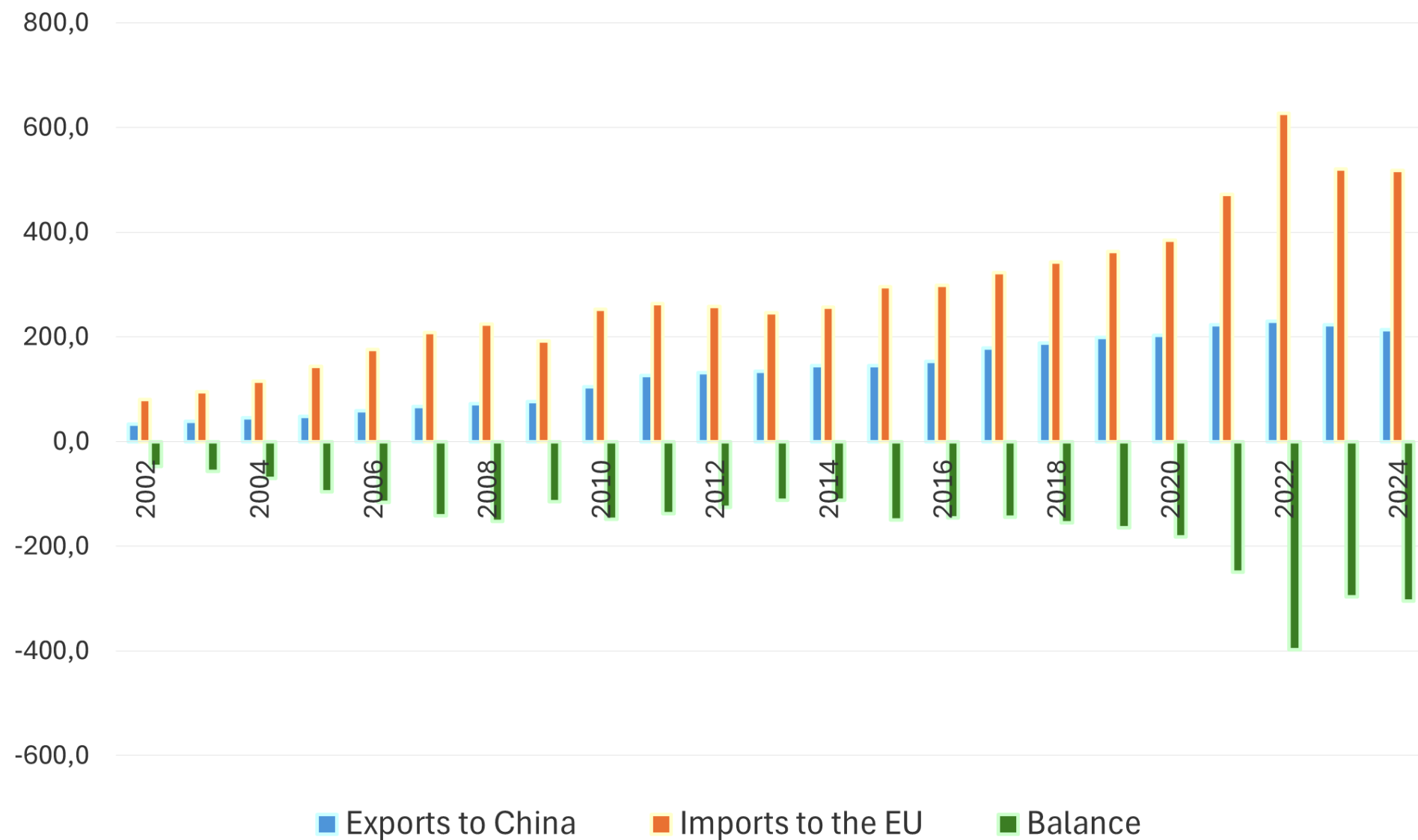
China among the EU's main partners for trade in goods, 2024

(% share of extra-EU exports/imports)

Source: Eurostat (online data code: ext_st_eu27_2020sitc)

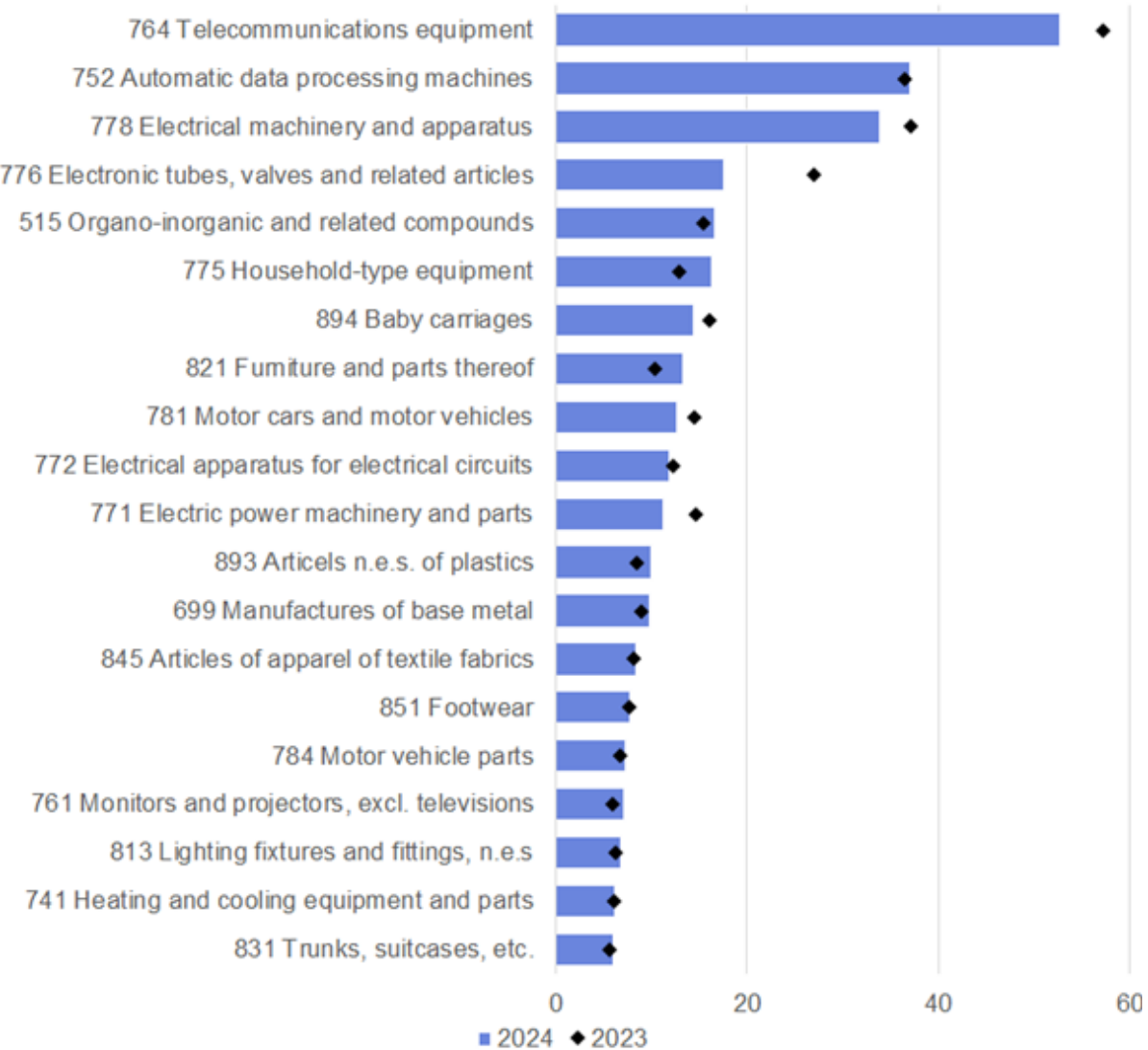
Trade in goods between EU and China (billion€)

Source: eurostat

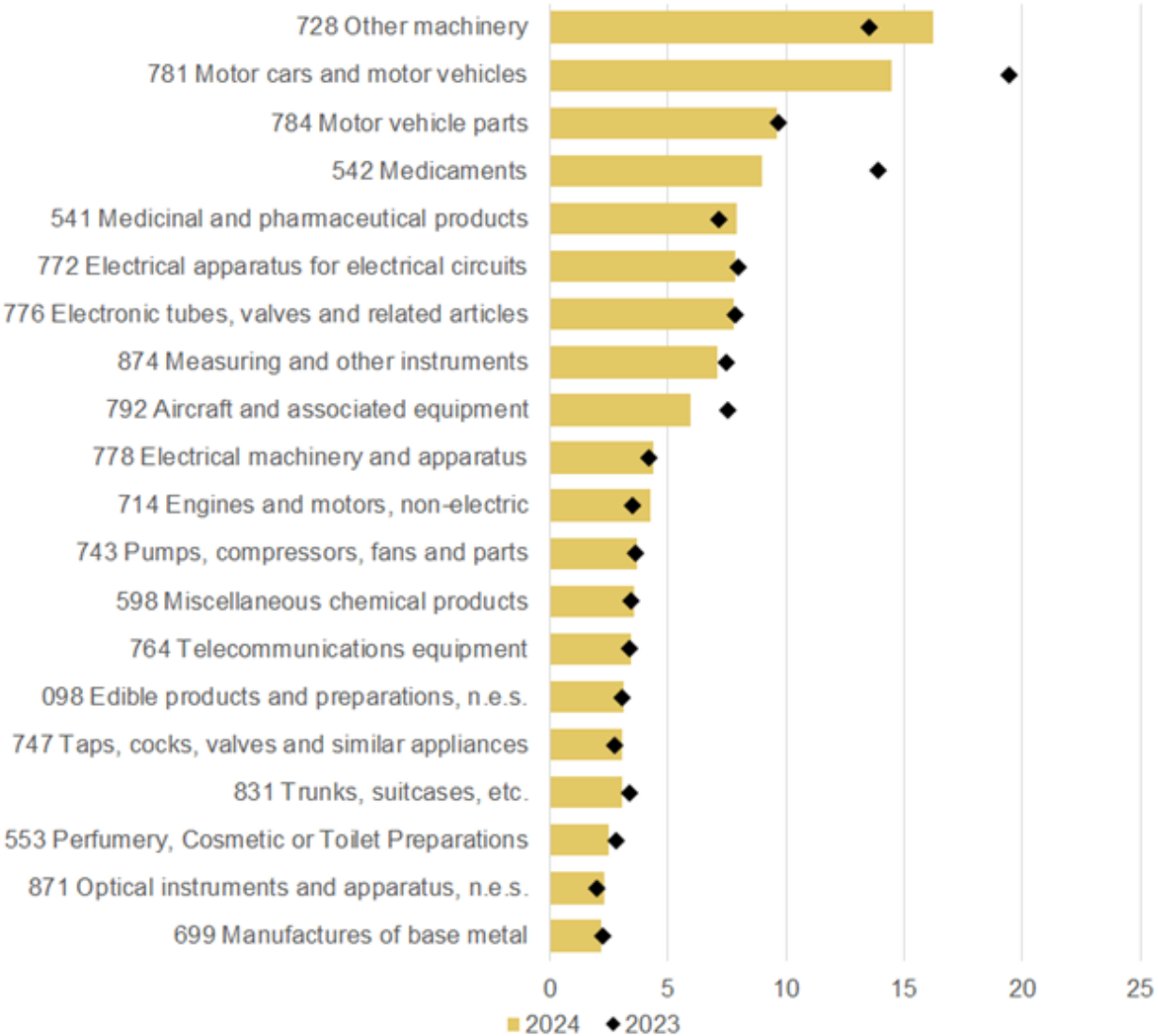
EU most imported goods from China, 2024

(€ billion)

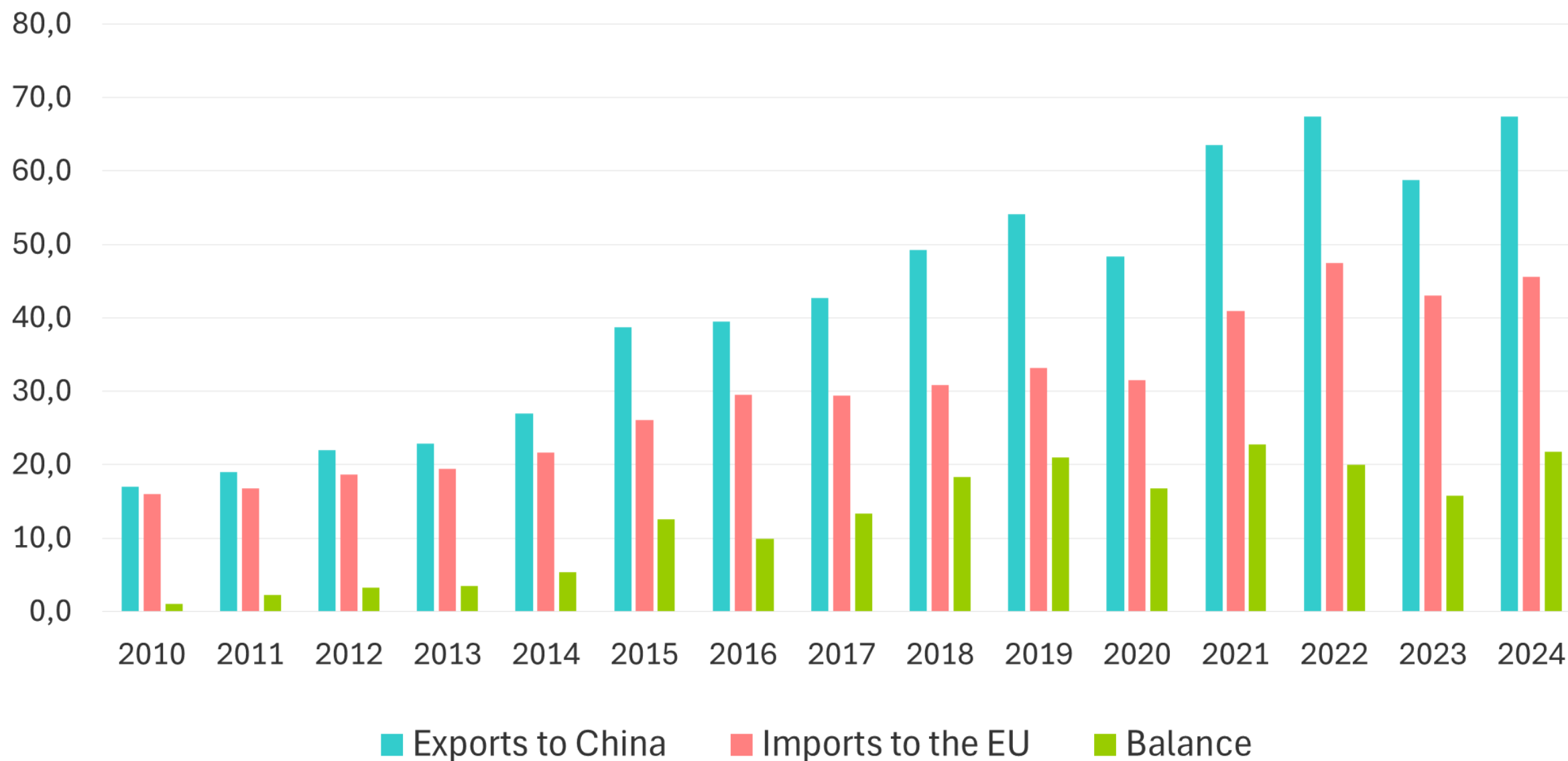

EU most exported goods to China, 2024

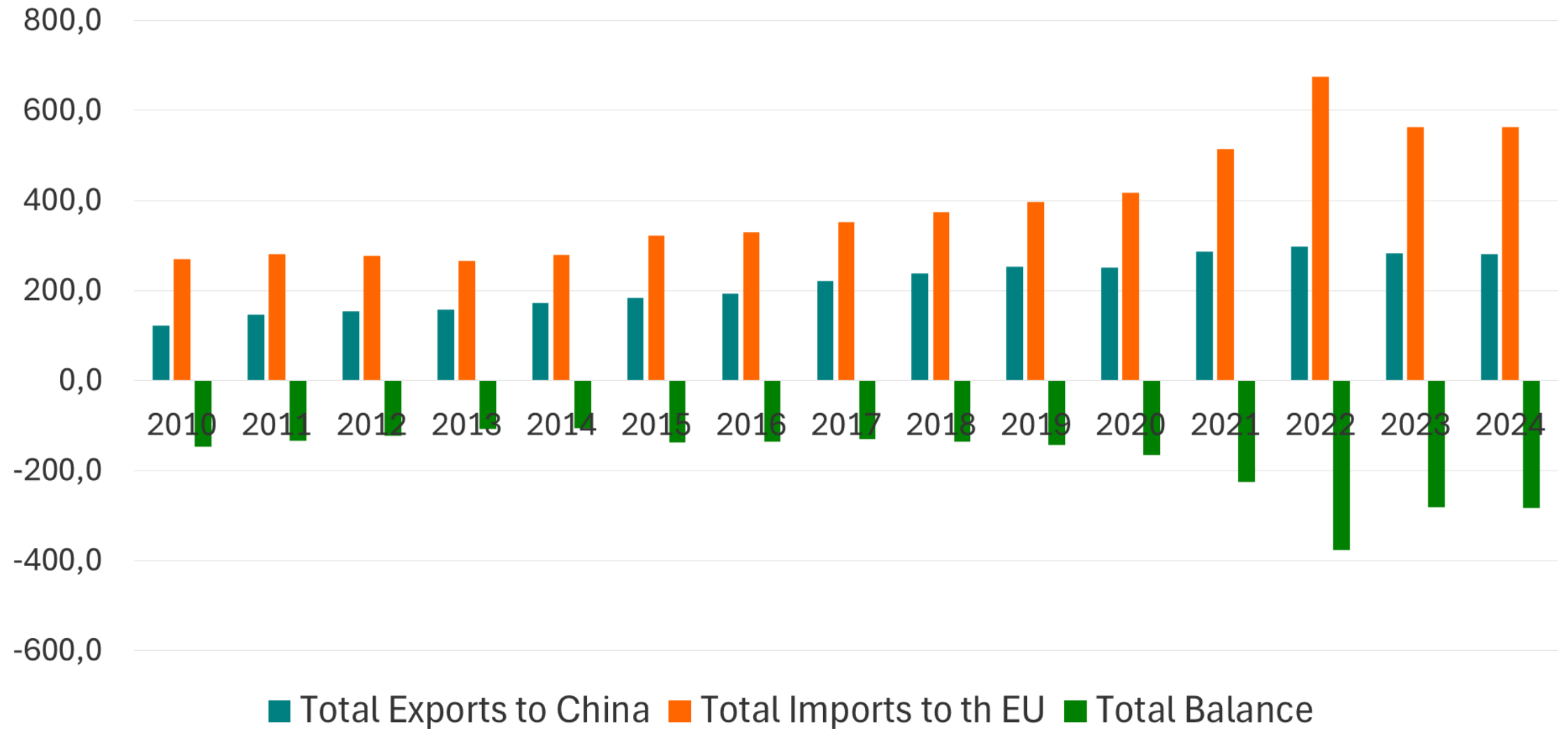
(€ billion)

Trade in service between EU and China (billion€)

Trade between EU and China (billion€)

Οικονομικές Πολιτικές

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ) (FDI)

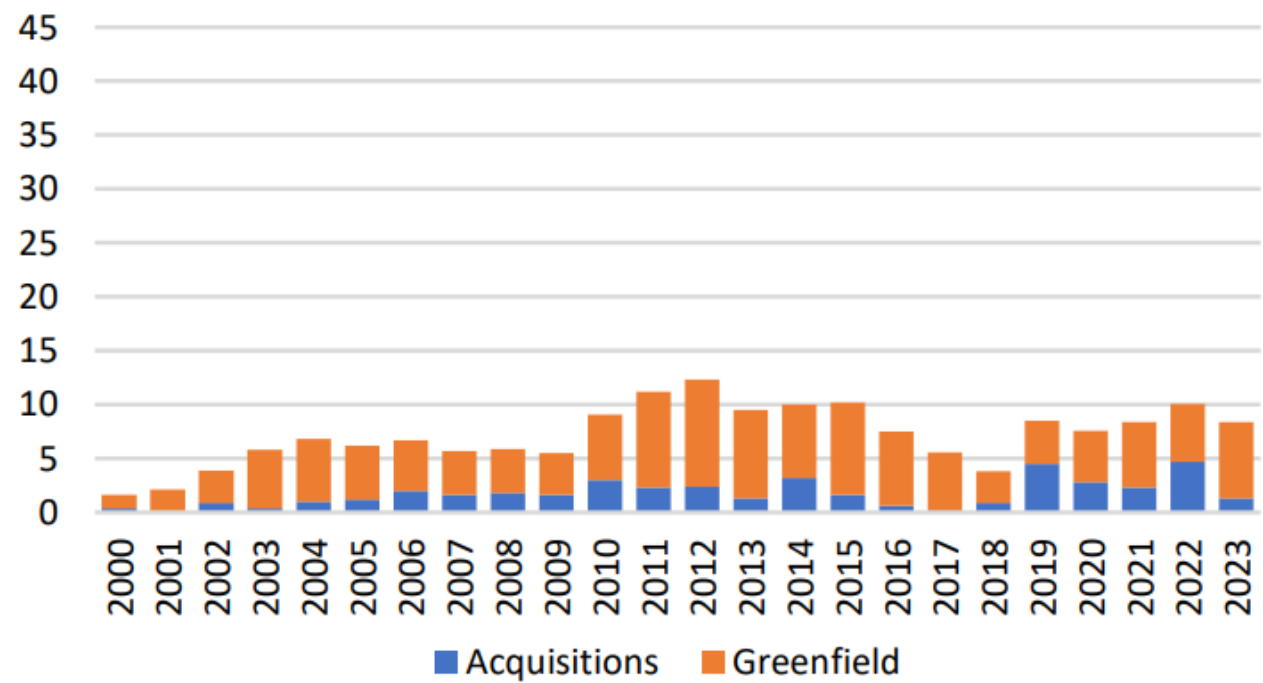
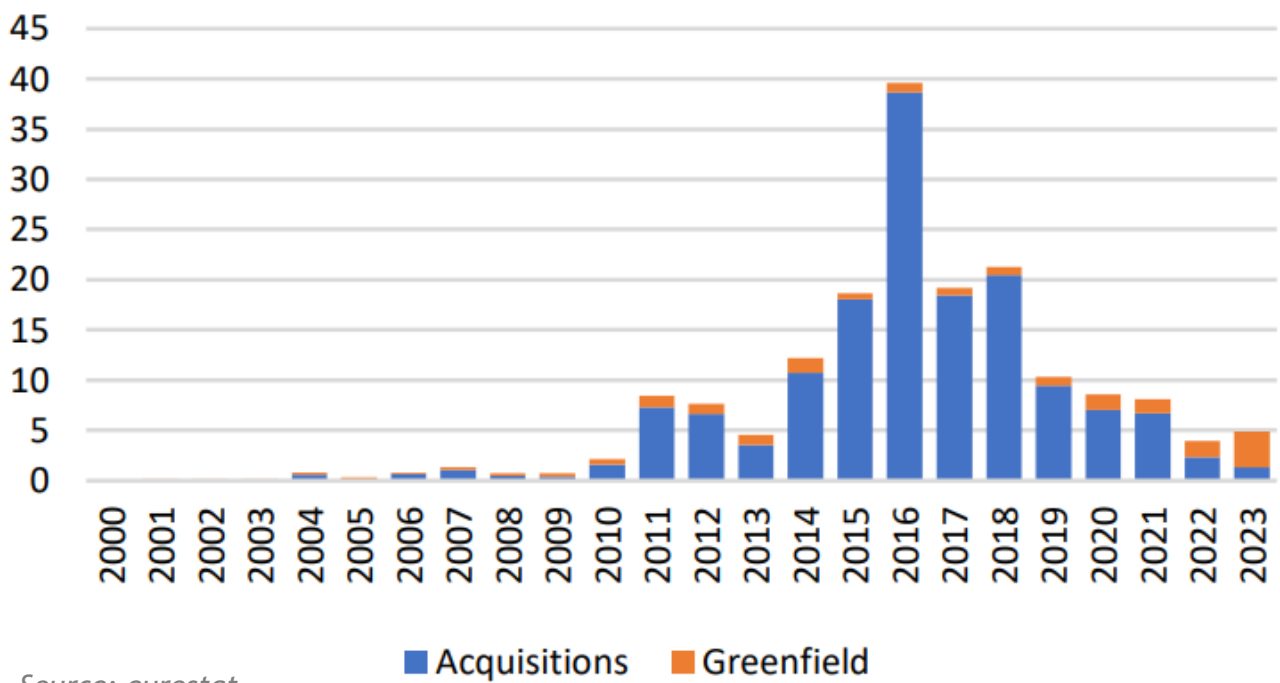
- ▶ Μακροπρόθεσμες διασυνοριακές επενδύσεις που γίνονται από τον κάτοικο μιας χώρας
- ▶ Στόχο έχει την απόκτηση ενός διαρκούς συμφέροντος σε μια επιχείρηση δηλαδή την απόκτηση σημαντικού ελέγχου της εταιρείας ή του ιδιώτη
- ▶ Μορφές ΑΞΕ:
 - ▶ **Νέες επενδύσεις (greenfield investment):** Δημιουργούνται νέες εγκαταστάσεις ή θυγατρικές σε μια ξένη χώρα.
 - ▶ **Συγχωνεύσεις και εξαγορές (M&A):** Ξένη εταιρεία αγοράζει μια υπάρχουσα επιχείρηση ή συγχωνεύεται με αυτήν

Οι ΑΞΕ της Κίνας στην ΕΕ

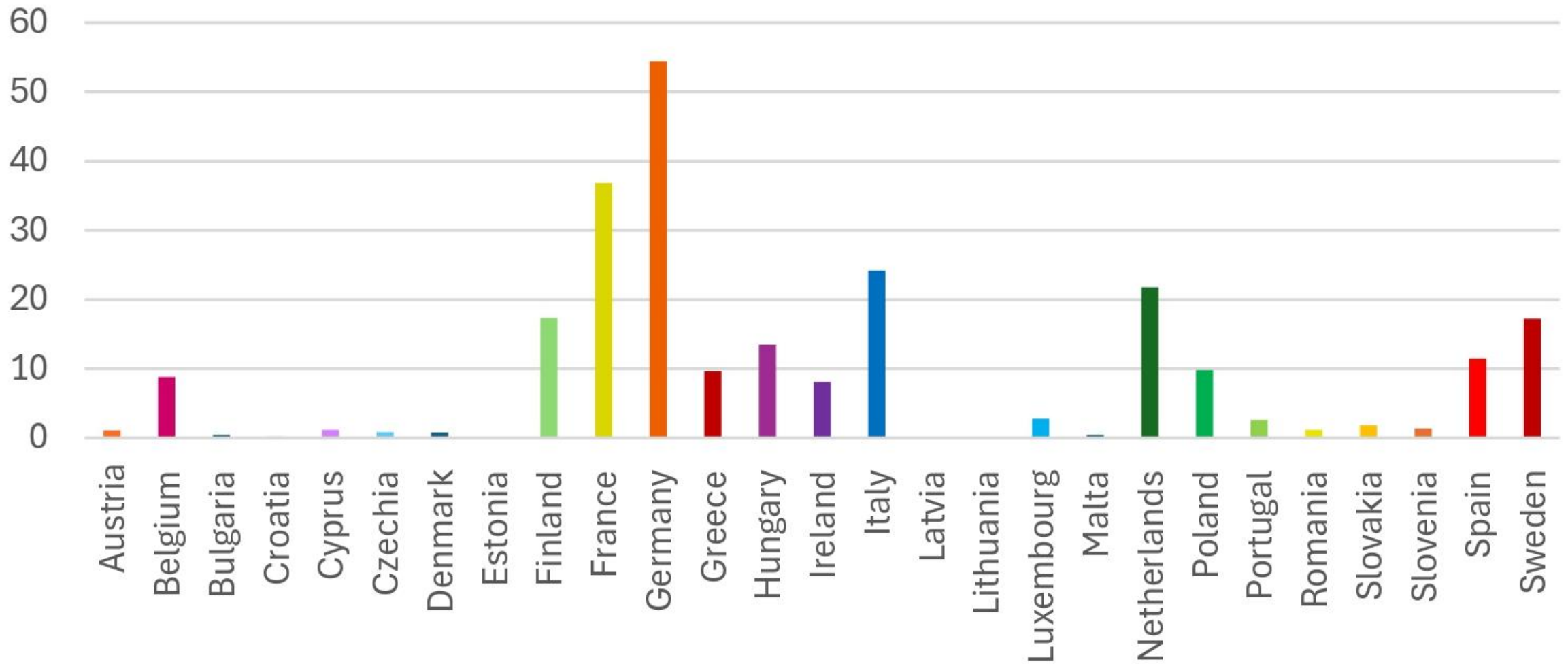
- ▶ Το σύνολο των επενδύσεων της Κίνας στην ΕΕ ανήλθε σε 65 δισεκατομμύρια ευρώ μέχρι το 2023
- ▶ Οι κινεζικές άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) ανήλθαν σε 9,4 δισεκατομμύρια ευρώ το 2024 (έναντι 5,2 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2023)
- ▶ Οι τρεις κυριότεροι τομείς ήταν οι εξής:
 - ▶ αυτοκινητοβιομηχανία
 - ▶ ψυχαγωγία, μέσα ενημέρωσης και εκπαίδευση
 - ▶ καταναλωτικά προϊόντα και υπηρεσίες

Figure 1 – Completed FDI CN into the EU (left) and EU into CN (right) (billion EUR)

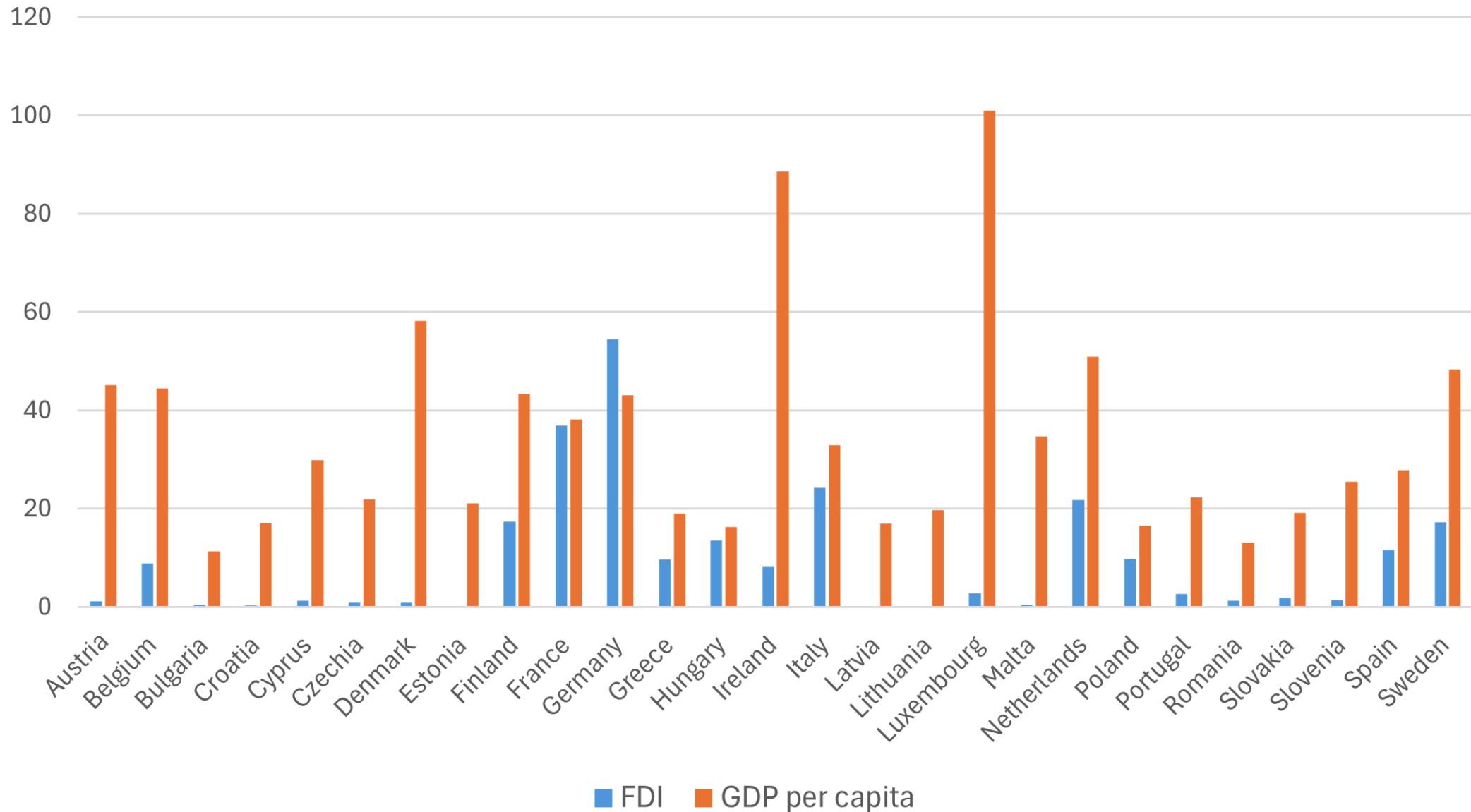

Source: eurostat

Chinese Investments & Construction (2005 - 2025) (billion\$)

Chinese Investments & Construction (2005 - 2025) (billion\$)

Source: aei.org, eurostat

2025

Country	Amount	Sector
France	120M	Energy
	1240M	Entertainment
	110M	Transport
Sweden	910M	Entertainment
	200M	Transport
Hungary	110M	Real Estate
	250M	Transport
Germany	290M	Other
Portugal	220M	Transport

2024

Country	Amount	Sector
Greece	200M	Energy
Netherlands	200M	Finance
Spain	140M	Agriculture
Germany	720M	Chemicals
	200M	Technology
Cyprus	1200M	Entertainment

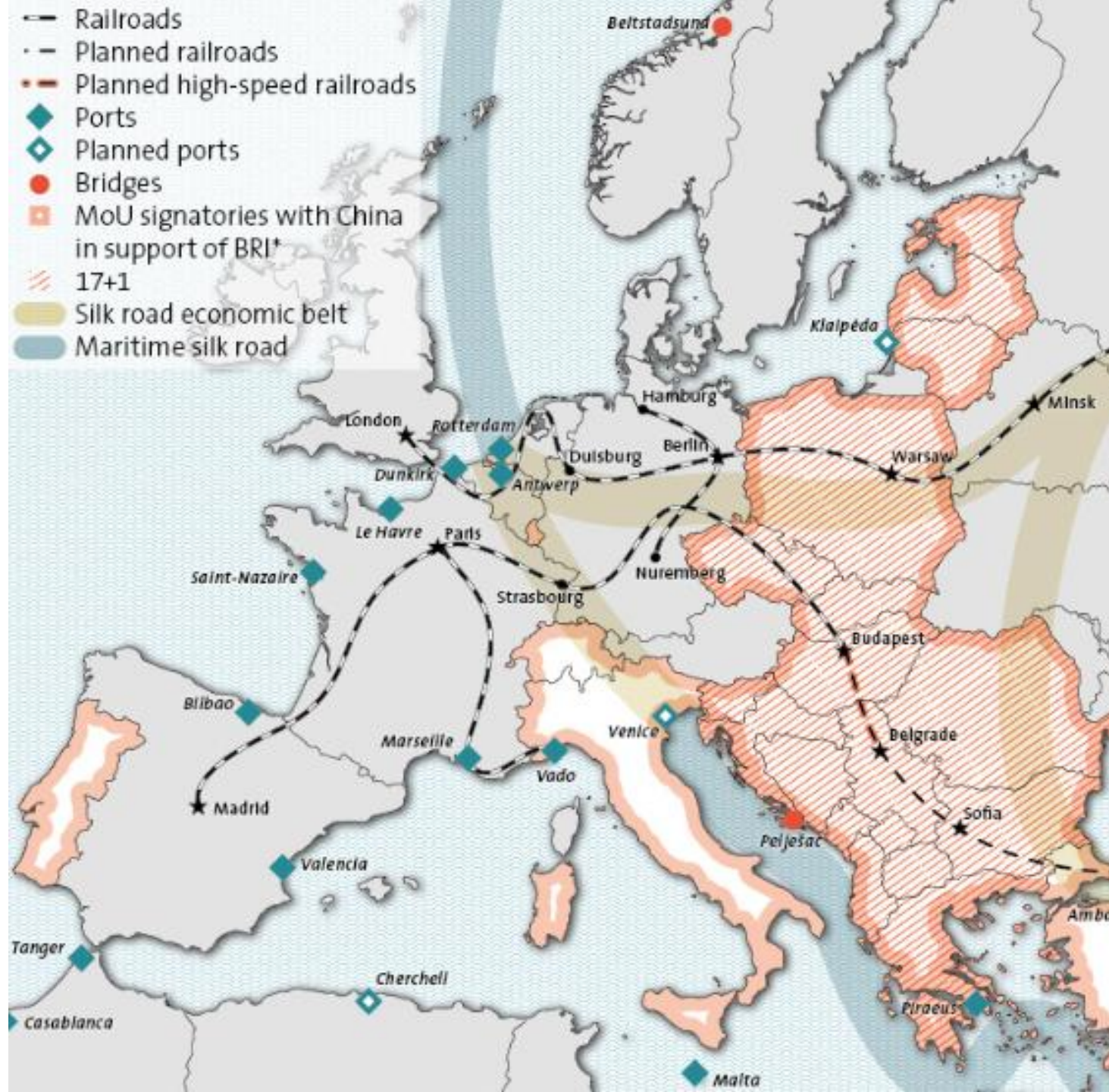
Comprehensive Agreement on Investment (CAI)

- ▶ Προτάθηκε το 2013 και **δεν** έχει ακόμα υπογραφεί
- ▶ Στόχος της ΕΕ: να έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για μεγάλο μέρος των ΑΞΕ ώστε να αντικαταστήσει τις διμερείς επενδυτικές συμφωνίες (BIT)
 - ▶ Οι υφιστάμενες BIT καλύπτουν **μόνο** την προστασία των επενδύσεων μετά την εγκατάσταση. Δεν περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι ξένοι επενδυτές έχουν την ίδια πρόσβαση στην αγορά με τους εγχώριους επενδυτές.
- ▶ Αντί για μια «ολοκληρωμένη» συμφωνία έχει καταστεί «μερική» συμφωνία
- ▶ Στις 20 Μαΐου 2021 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) ενέκρινε ψήφισμα για τις κινεζικές αντίποινα κυρώσεις (για τα εργασιακά δικαιώματα, και την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κίνα), δηλώνοντας ότι **δεν** θα εξετάσει τη (CAI) έως ότου αυτές αρθούν - με αποτέλεσμα το CAI να τεθεί σε αναστολή.

Belt and Road Initiative (BRI)

- ▶ Προτάθηκε το 2013 με **στόχο** τη βελτίωση της συνδεσιμότητας και της συνεργασίας σε διηπειρωτική κλίμακα
- ▶ Οφέλη
 - ▶ Βελτίωση του εμπορίου
 - ▶ Συνδεσιμότητας
 - ▶ Οικονομική ανάπτυξη
- ▶ Κίνδυνοι
 - ▶ Χρέους
 - ▶ Γεωπολιτικής
 - ▶ Αθέμιτος ανταγωνισμός

Διαδρομή προς το Μέλλον: Προτάσεις Πολιτικής

Ενίσχυση Εσωτερικής Συνοχής

Απαιτείται στενότερος συντονισμός μεταξύ των κρατών-μελών για τη διαμόρφωση μιας ενιαίας και αποτελεσματικής κοινής στρατηγικής έναντι του Πεκίνου.

Διεύρυνση Συνεργασιών

Εμβάθυνση των συνεργασιών με ομοϊδεάτες χώρες και πολυμερείς οργανισμούς (G7, Αυστραλία, Νότια Κορέα) για συλλογική αντιμετώπιση των προκλήσεων.

Συνεχής Πολιτική De-risking

Διατήρηση της πολιτικής μείωσης των κινδύνων σε κρίσιμους τομείς, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν διαταράσσονται άσκοπα οι αναγκαίες εμπορικές σχέσεις.

Προώθηση Αξιών & Δικαίου

Συνεπής προώθηση των δημοκρατικών αξιών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του σεβασμού των κανόνων του διεθνούς δικαίου στην εξωτερική πολιτική.

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ
ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!**

